ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା 31572/2021

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଏବଂ 227
ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ।

ଡ. କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ଥାଟୋଇ ***: ଆବେଦନକାରୀ***

- ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ***: ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ***

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜି. ସିହ୍ନା, ଅଧିବକ୍ତା
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ. କେ. ପରିଡ଼ା, ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ. କେ. ନନ୍ଦ, ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା

ରାୟ

ପୀଠାସୀନ :
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶିବ ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର

ଶୁଣାଣି ତାରିଖ : 30.10.2023 :: ରାୟ ତାରିଖ : 06.11.2023

---

1. ଆବେଦନକାରୀ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ବର୍ଗ A (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ସବର୍ଗରୁ କନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀ (ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ) ଏବଂ ଚୟନ ଶ୍ରେଣୀ-II (ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସ୍ତର-II) କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପରିଣାମମୂଳକ ସେବା ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ରିଟ୍ ଦାୟର କରିଛନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀ 2010 ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଜନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି, ତେଣୁ, ଯଦିଓ ଡିପିସି ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଜନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବାରୁ ମୁଦିତ ଆବରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ 12.09.2011ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।

2. ଉକ୍ତ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ପ୍ରକୃତରେ 04.10.2021ରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମନ୍ୱିତ ବିଚାରପୀଠ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ 04.10.2021 ତାରିଖର ଆଦେଶ ପୁନଃଉଦ୍ଧୃତ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ:-

"2. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

3. ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ତାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ଭେଷଜ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ସବର୍ଗରେ 06.10.2018 ରୁ କନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାସନିକ ଶ୍ରେଣୀ (ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ) ଏବଂ 30.04.2020 ରୁ ଚୟନ ଶ୍ରେଣୀ-II (ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସ୍ତର-II) ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଅନ୍ତୁ, ଅର୍ଥାତ୍, ଯେଉଁ ଦିନଠାରୁ ତାଙ୍କ ତତ୍କାଳୀନ କନିଷ୍ଠମାନେ ଏପରି ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିଲେ, ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦୋନ୍ନତି ସମେତ ସମସ୍ତ ପରିଣାମମୂଳକ ସେବା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

4. ଦଶନ୍ଧି ଧରି ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଚାରଧୀନତା ପରିସରରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପାଇଁ ଅଟକାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ ତାହା ତର୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ।

5. ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 1 ରେ ପୂର୍ବରୁ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଏବଂ/କିମ୍ବା ଦଶନ୍ଧି ଧରି ଚାଲିଥିବା ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମୁଦିତ ଆବରଣ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଗକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଇନର ସ୍ଥିତିକୁ ସ୍ଥିର କରିସାରିଛନ୍ତି ।

6. ଏହି ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ତଥ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ବିରୋଧରେ ଗୋଟିଏ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଚାରପତି, ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ପି. ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 23/2010 ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଟି. ଆର୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 37/2011ରେ ଏକ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଭିଯୋଗରୁ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ 2010 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଦୋଷାରୋପ ପର୍ଦ୍ଦ 2011 ରେ ଦାଖଲ

କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ଉକ୍ତ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ମାମଲାର ପରିସମାପ୍ତି ହେବା ବାକି ରହିଛି । ଅଭିବଚନ ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛି ଯେ, ସମାନ ଅଭିଯୋଗରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି । ମାମଲାର ଏହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, ଏକ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ, 2018 ଏବଂ 2020 ମସିହାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି କେବଳ ସେହି ଆଧାରରେ ମୁଦିତ ଆବରଣରେ ରଖାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏକ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯଥାକ୍ରମେ 2010 ଏବଂ 2011 ରୁ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି । ଆଇନର ସ୍ଥିରୀକୃତ ସ୍ଥିତି ପାଇଁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି ପକ୍ଷେ ଟିପ୍ପଣୀ କରନ୍ତି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଦୀର୍ଘ ବିଚାରଧୀନତା ପାଇଁ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । 2020 ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କେବେ ଶେଷ ହେବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଜଣାନାହିଁ । ଏହି ମତକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି ହେତୁ ଓ. ପି. ସଂଖ୍ୟା 1-ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛନ୍ତି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯେଉଁ ତାରିଖରୁ ତାଙ୍କ କନିଷ୍ଠମାନେ ଏବଂ ସହକର୍ମୀମାନେ ଏପରି ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିଲେ ସେଦିନଠାରୁ ଓଏମ୍ଏଚ୍ଏସ୍ ସବର୍ଗରେ କନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାସନିକ ଶ୍ରେଣୀ(ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ) ଏବଂ ଚୟନ ଶ୍ରେଣୀ-II (ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସ୍ତର-II) କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଅନ୍ତୁ । ତେବେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଫଳାଫଳ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଓଏମ୍ଏଚ୍ଏସ୍ ସବର୍ଗରେ କନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାସନିକ ଶ୍ରେଣୀ (ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ) ଏବଂ ଚୟନ ଶ୍ରେଣୀ -II (ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସ୍ତର-II) ପାହ୍ୟାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଦୋନ୍ନତି ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନତା ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ, ଯଦି ସେ ଶେଷରେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ହରାଇବେ । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତିର ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ, ପଦୋନ୍ନତି ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ପରିଣାମମୂଳକ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।

7. ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ, ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇଛି ।

ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜରୁରୀ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ଜାରି କରନ୍ତୁ ।"

3. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 293/2022ର 08.10.2021 ତାରିଖର ସମନ୍ୱିତ ବିଚାରପୀଠର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ଅନ୍ତଃ-ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଏବଂ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଖଣ୍ଡପୀଠ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପାଲଟା ସତ୍ୟ ପାଠ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଇ ନୂତନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଖଣ୍ଡପୀଠ ମଧ୍ୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି ପାଇଁ ସମୟସୀମା ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । 27.03.2023 ତାରିଖର ଖଣ୍ଡପୀଠର ଆଦେଶ ଉଦ୍ଧୃତ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ:-

"1. ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ, ଆବେଦନକାରୀ/ରାଜ୍ୟକୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ଶୁଣାଣିର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 7 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 2021 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

2. ଆଜି ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ମାମଲାକୁ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ପଠାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଧିବକ୍ତାଗଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା ।

3. ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନର ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସମ୍ପୃକ୍ତ, ଯେହେତୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହେଉନାହାନ୍ତି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ପୁନର୍ବାର ନୂତନ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି ଯେ, ରିଟ୍ ଆବେଦନ 27 ଜୁନ୍,

2023 ରେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ କର୍ମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ତାଲିକା ବିଚାରପୀଠରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହେବ । ନିବନ୍ଧକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦୁରଭାଷଯନ୍ତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସେହି ତାରିଖରେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବାକୁ ସୂଚନା ଦେବେ । ରାଜ୍ୟର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ସେହି ତାରିଖରେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅବଶ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବେ ।

4. ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଏକ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଅଭିବଚନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରନ୍ତୁ ଏବଂ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରନ୍ତୁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ସମାନ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସହିତ ଶୀଘ୍ର ପରିସମାପ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ, ଯାହା 17 ଜୁଲାଇ, 2023 ରେ କର୍ମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ତାଲିକା ବିଚାରପୀଠରେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

5. ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇଛି ।

6. ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆଦେଶର ଏକ ଜରୁରୀ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ଜାରି କରାଯାଉ ।"

ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଏପରି ଅପସାରଣ ପରେ, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 27.06.2023, 11.09.2023, ଏବଂ ଶେଷରେ 30.10.2023 ରେ ଏହି ମାମଲାର ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା । ଖଣ୍ଡନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ସମୟସୀମା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ପାଲଟା ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ତିନିରୁ ଅଧିକ ସୁଯୋଗର ସୁବିଧା ଉଠାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାହା ଦାଖଲ ନକରିବାକୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ଏହି ମାମଲାର ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା ।

4. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜି. ସିହ୍ନା ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ. କେ. ନନ୍ଦଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଲୁ ।

5. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନନ୍ଦ, ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ତୀବ୍ର ବିରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 805/2021 ଏବଂ ରିଟ୍ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଗରେ 11.05.2023 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଖଣ୍ଡପୀଠର

ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାରାଧୀନତା ସମୟରେ କୌଣସି କାମଚଳା ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

6. ଏହାର ବିପରୀତରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜି. ସିହ୍ନା ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା 18500/2015 ରେ ପାରିତ 06.05.2022 ତାରିଖର ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଖଣ୍ଡପୀଠର ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ, ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନତା ସମୟରେ, ଯଦିଓ ଡିପିସି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଫଳାଫଳକୁ ମୁଦିତ ଆବରଣରେ ରଖି ଏହାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଖଣ୍ଡପୀଠ ମୁଦିତ ଆବରଣକୁ ଖୋଲିବାକୁ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

7. ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟଠାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭିନ୍ନ । ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିବା ପରି ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ, ଅନ୍ତତଃ ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଜନ ଫଳାଫଳକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ସେମାନଙ୍କୁ କାମ ଚଳା ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ତେଣୁ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହିପରି ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, କାମ ଚଳା ପଦୋନ୍ନତି ଦାବିର ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଆଧାର ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ବର୍ଗର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ବାସ୍ତବ ପରିଦୃଶ୍ୟ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଆବେଦନକାରୀ ପଦୋନ୍ନତି ଦାବି କରୁଛନ୍ତି ଯାହା ପାଇଁ ଡିପିସି ପୂର୍ବରୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାମଲା ସୁପାରିଶ କରିସାରିଛି, ତଥାପି, ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରଧୀନତା ଥିବାରୁ ମୁଦିତ ଆବରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । ତାଙ୍କର କେବଳ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯିବା ପକ୍ଷେ ଅଧିକାର ରହିଛି । ଡିପିସି ଦ୍ୱାରା ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯିବା ପରେ, ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ/ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଜନ ସମାପ୍ତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫଳାଫଳକୁ ଅଟକାଯାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ କାର୍ମିକ ଏବଂ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ବିଭାଗ

(ଡିଓ ଏବଂ ପିଟି), କାର୍ମିକ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ 30.08.2022ରେ ସଦ୍ୟତମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ/ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଜନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବାରୁ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୁଦିତ ଆବରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ବିଷୟରେ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:-

<u>"ମୁଦିତ ଆବରଣ" ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଛଅ ମାସର ସମୀକ୍ଷା</u>

4. ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, କୌଣସି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ ମାମଲା/ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଜନ ଅଯଥା ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ନହେଉ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ମୁଦିତ ଆବରଣ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ସର୍ବନିମ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରହିବ । ତେଣୁ ଏହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ଯେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମାମଲାର ବ୍ୟାପକ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତତା ପ୍ରଥମ ବିଭାଗୀୟ ପଦୋନ୍ନତି ସମିତି ଡକାଯିବା ତାରିଖ ଠାରୁ 6 ମାସ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଏକ ମୁଦିତ ଆବରଣରେ ରଖାଯାଇଛି, ଯାହା ତାଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତତାକୁ ବିଚାର କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ମୁଦିତ ଆବରଣରେ ରଖିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ଛଅ ମାସରେ ଏଭଳି ସମୀକ୍ଷା କରାଯିବା ଉଚିତ । ସମୀକ୍ଷା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ/ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଜନରେ ହୋଇଥିବା ଅଗ୍ରଗତି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ନିଆଯିବାକୁ ଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ।"

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, 2018 ଏବଂ 2020 ଠାରୁ ଡିପିସି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଛି, ଯାହାକୁ ଥରେ ମଧ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ନକରି ମୁଦିତ ଆବରଣରେ ରଖାଯାଇଛି । ଏହା ଖାଲି କ୍ଷତାକ୍ତ କରୁନାହିଁ, ବରଂ ଲାଞ୍ଛିତ କରୁଛି ।

8. ଅଧିକନ୍ତୁ, ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, 2010 ମସିହାରେ ଟି. ଆର୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 37/2011 ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ପି. ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 23/2010ରେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ 26.07.2011 ରେ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଗତ ପ୍ରାୟ 13 ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାର ମନ୍ଥର ଗତିରେ ଚାଲିଛି । ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର ବିଷୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଉଛି ତାଙ୍କର ସମୟବଦ୍ଧ ଅଧିକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ତରଫରୁ ବିଳମ୍ବ ତାଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥ ଦାବି କରିବାରୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ ବଞ୍ଚିତ କରିବ ।

ଅପରାଧିକ ବିଚାରର ଅସ୍ୱଷ୍ଟ ଦୀର୍ଘତା ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅଧିକାରକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ ଏବଂ ବୈଧାନିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରେ, ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଜଣେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ଅଧିକାରୀ/ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏପରି ବିଳମ୍ବ ବିଚାର ପ୍ରକୃତରେ ଦ୍ୱୈତ ସଙ୍କଟ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

9. ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବାବେଳେ ***(1991) 4 SCC 109*** ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା ***ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ କେ. ଭି. ଜାନକୀରମନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ*** ମାମଲାରେ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ସହ ସାମାନ୍ୟ ମେଳ ଖାଏ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାରଧୀନତା ନିର୍ବିଶେଷରେ, ଆବେଦନକାରୀ ସେବା ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ବିଳମ୍ବ କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲାର ବିଚାରଧୀନତାକୁ ଆଧାର ଭାବରେ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ମୁଦିତ ଆବରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରିବା କାରଣରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସୁପାରିଶକୁ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟକାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଠିକ୍ ସମାନ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ଏମ୍ ଡି) ସଂଖ୍ୟା 21879/2019 ର ***ଜାବେର ସଦିକ ବନାମ ଡିଣ୍ଡିଗୁଲ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ*** ମାମଲାରେ 11.11.2019 ତାରିଖର ରାୟରେ ***(1995) 2 SCC 570*** ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା ***ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଚମନ ଲାଲ ଗୋୟଲ*** ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:

> "7. ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 07.04.2015 ରେ ଆରକ୍ଷୀ ନିରୀକ୍ଷକ, ଜାଗରୁକତା ଏବଂ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ, ଡିଣ୍ଡିଗୁଲ ଦ୍ୱାରା ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲାରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ

ବିବୃତି ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 28.08.2017 ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୋଷାରୋପ ସ୍ମାରକ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ତାରିଖଠାରୁ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି । ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ, ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ, 07.04.2015 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କଥିତ ଅପରାଧ ପାଇଁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉଭୟ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି ଏବଂ ଏହି ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାରଧୀନତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା 2011 (3) CTC 129 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ଏମ୍ ଡି) 21879/2019 (ଆରକ୍ଷୀ ଉପମହାନିରୀକ୍ଷକ ବନାମ ପି. ରାଣୀ)ର ରାୟରେ ଆଗରୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ବିଚାରାଧୀନ ଥାଏ, ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଅଙ୍ଗୀକାର କରିଥିବେ ଯେ, ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲାରେ ତାଙ୍କର ବିଫଳତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତାଙ୍କୁ ନିମ୍ନ ପଦବୀକୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ, ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇପାରିବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଉପରୋକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠର ରାୟ ଏବଂ 1995 (2) SCC 570 (ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଚମନ ଲାଲ ଗୋୟଲ) ରେ ବିବୃତ କରାଯାଇଥିବା ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଲା ପରେ, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 28925/2016ରେ 19.08.2016 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ।

8. ଉପରୋକ୍ତ ରାୟଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାରଧୀନତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

9. ଉପରୋକ୍ତ କାରଣ ପାଇଁ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ 03.07.2019 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ଏମ୍ ଡି) 21879/2019

2019-2020ରେ ବର୍ଷକ ପାଇଁ ମଣ୍ଡଳ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ନାମ ତାଲିକାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉଛି, ଯଦି ସେ ଅନ୍ୟଥା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଏକ ସତ୍ୟ ପାଠ ଦାଖଲ କରନ୍ତି ଯେ, ଯଦି ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୁଏ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଉପ ମଣ୍ଡଳ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ ପଦବୀକୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ । ଏହି ଆଦେଶର ଏକ ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।"

10. ***ଚମନ ଲାଲ ଗୋୟଲ*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ, ଏଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ଉଭୟ ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଳ ଉପରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ଟିପ୍ପଣୀ ପ୍ରଦାନ କରି *ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ,* ଅନୁଚ୍ଛେଦ-11ରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ:-

"11. ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯିବାକୁ ଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଏ.ଆର୍.ଅନ୍ତୁଲୟ ବନାମ ଆର୍.ଏସ୍.ନାୟକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ (1992 (1) S.C.C.225)ରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି । ଯଦିଓ ଉକ୍ତ ମାମଲାଟି ଫୌଜଦାରୀ ଅଭିଯୋଜନ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା, ତଥାପି ଏଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ନୀତି ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରିବାର ଆଳ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ । ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୫୦ ରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେଥିରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରୁ ବାହାରିଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ "ଶେଷରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଅନେକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଯଥା ସନ୍ତୁଳନ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ସନ୍ତୁଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରୟୋଗ କରି ମାପ ଏବଂ ସନ୍ତୁଳନ କରି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ତ୍ୱରିତ ବିଚାରର ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ" । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ସାଧାରଣତଃ, ଯେଉଁଠାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି ଯେ, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ତ୍ୱରିତ ବିଚାରର ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଂଘନ ହୋଇଛି, ତେବେ କ୍ଷେତ୍ର ବିଚାରରେ ଅଭିଯୋଗ

କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡବିଧାନ ନାକଚ ହେବ । ଏଥି ସହିତ, ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଏହା ଏକମାତ୍ର ରାସ୍ତା ନୁହେଁ ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ, ଅପରାଧର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଏପରି ହୋଇପାରେ ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ନାକଚ କରିବା ନ୍ୟାୟର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ହୋଇନପାରେ । ଏପରି ଏକ ମାମଲାରେ, ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ଦେବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଅଛି ବୋଲି ମତ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।"

11. ତେଣୁ, ପୂର୍ବୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମୁଁ ରାଜ୍ୟ-ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ ତାଙ୍କୁ ସବର୍ଗ ଗ୍ରୁପ୍ ଏ (ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗ) ରୁ କନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀ (ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ) ଏବଂ ଚୟନ ଶ୍ରେଣୀ-II (ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସ୍ତର-II)କୁ ଯଥାକ୍ରମେ 06.10.2018 ଏବଂ 30.04.2020ରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଉଚିତ ବୋଲି ଭାବୁଛି, ଏହି ସର୍ତ୍ତର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଯଦି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଅପରାଧିକ ମାମଲାରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ପଦାନୁକ୍ରମରେ ନୀଚ ସ୍ତରକୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯିବ । ତଦନୁସାରେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଉଛି ଯେ, ପିସି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 (2) ସହିତ 13 (1) (d) ଅନୁଯାୟୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଚାରପତି (ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ)ଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ପି.ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 23/2010ରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଫଳାଫଳ ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ନିର୍ଭର କରିବ ।

12. ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ, ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇଛି ।

(ଏସ୍. ଏସ୍. ମିଶ୍ର)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ
6 ନଭେମ୍ବର, 2023/ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭା ଦାଶ, ବରିଷ୍ଠ କ୍ଷିପ୍ରଲେଖକ

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ” ।

ଅନୁବାଦିକା
ଶିବାନୀ ଦାଶ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

HIGH COURT ORISSA